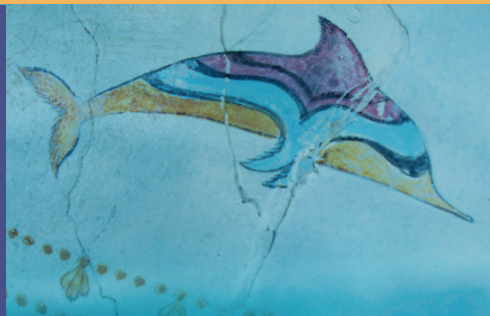

Τραπεζικά Θέματα

από τη δραστηριότητα της ΕΕΤ

Επιμέλεια:
Χριστίνα Λιβαδά
Γιάννης Παλασάκης
Βασίλης Παναγιωτίδης
Ναταλία Παξινού
Κωνσταντίνος Τασάκος

Λειτουργία και εποπτεία τραπεζών

Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών

Συστήματα πληρωμών

Προστασία καταναλωτή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Κείμενα της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου, η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (Committee of European Banking Supervisors) συνεχίζοντας το έργο που έχει ξεκινήσει από το Δεκέμβριο του 2004, σε σχέση με τη δημοσίευση κατευθυντήριων γραμμών αναφορικά με επιμέρους πτυχές του νέου πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων, δημοσίευσε τα ακόλουθα κείμενα:

- κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με τον κίνδυνο τιμών εμπορευμάτων και τις επιχειρήσεις που διενεργούν συναλλαγές σε εμπορεύματα,
- κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, και
- κείμενα ποσοτικής ανάλυσης των ιδίων κεφαλαίων για σκοπούς εκπλήρωσης κεφαλαιακών απαιτήσεων στα κράτη-μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Πλαίσιο εποπτείας καλυμμένων ομολόγων που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα (covered bonds)

Στο σχέδιο νόμου «*Ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων από τα πιστωτικά ιδρύματα, επάρκεια ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και λοιπές διατάξεις*» προτάθηκε από την ΕΕΤ και έγινε δεκτή η προσθήκη άρθρου με το οποίο εισάγεται στο ελληνικό δίκαιο ο θεσμός των καλυμμένων ομολογιών. Ο θεσμός αυτός αναπτύχθηκε αρχικά στη Γερμανία πριν από 200 χρόνια, έχει δε επεκταθεί σε ολόκληρη την Ευρώπη, αλλά και στις Ηνωμένες Πολιτείες με αποτέλεσμα να έχουν εισαγάγει ειδική νομοθεσία για τις καλυμμένες ομολογίες περισσότερα από 20 ευρωπαϊκά κράτη. Μορφή καλυμμένων ομολογιών αποτελούσαν οι κτηματικές ομολογίες που είχαν εισαχθεί νομοθετικά στην Ελλάδα ήδη από τη δεκαετία του 1920 με το νόμο 3221/1924 που κωδικοποιήθηκε με το Π.Δ. της 22-30.9.1931. Ωστόσο, το ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο για τις κτηματικές ομολογίες παρότι πρωτοποριακό για την εποχή του, έχει ξεπεραστεί από τις εξελίξεις και για το λόγο αυτό έχει περιπέσει σε αχρησία. Με τις διατάξεις που προτάθηκαν το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο καταργείται.

Οι καλυμμένες ομολογίες είναι ομολογίες που εκδίδονται από πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο ευθύνεται έναντι των Ομολογιούχων με το σύνολο της περιουσίας του, όμως οι Ομολογιούχοι ικανοποιούνται προνομιακά από ορισμένα περιουσιακά στοιχεία του πιστωτικού ιδρύματος που συνίστανται κατά κύριο λόγο σε δάνεια, συνήθως στην πράξη δάνεια εξασφαλισμένα με εμπράγματα ασφάλεια επί ακινήτων καθώς και δάνεια προς φορείς του δημοσίου τομέα. Οι καλυμμένες ομολογίες είναι μεγαλύτερης διάρκειας από τις τιτλοποιημένες ομολογίες (mortgage backed securities) και προσφέρουν διπλή προστασία: πρώτον, της εκδότριας τράπεζας που έχει υψηλό βαθμό πιστοληπτικής ικανότητας και δεύτερον της παρεχόμενης εξα-

σφάλισης από τα υψηλής ποιότητας περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο διασφαλιστικό χαρτοφυλάκιο ή «κάλυμμα».

Οι καλυμμένες ομολογίες θεωρούνται διεθνώς εξαιρετικά ασφαλής μορφή επένδυσης με αποτέλεσμα να επενδύουν σε αυτές φορείς που κατά τα λοιπά επενδύουν μόνο σε κρατικούς τίτλους, όπως ενδεικτικά η Κεντρική Τράπεζα της Κίνας που διαχειρίζεται τεράστια συναλλαγματικά διαθέσιμα. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα το κόστος δανεισμού των πιστωτικών ιδρυμάτων σε περίπτωση έκδοσης καλυμμένων ομολογιών να μειώνεται δραστικά. Είναι φανερό συνεπώς ότι η εισαγωγή του σχετικού θεσμού στην Ελλάδα θα μειώσει το κόστος του χρήματος για τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα και κατ' επέκταση για τους Έλληνες δανειολήπτες.

Ήδη σήμερα είναι δυνατή η έμμεση έκδοση καλυμμένων ομολογιών με τη χρήση των διατάξεων περί τιτλοποίησης (άρθρο 10 Ν. 3156/2003) σε συνδυασμό με την παροχή πλήρους εγγύησης από το πιστωτικό ίδρυμα προς τους ομολογιούχους δανειστές. Με τις προταθείσες διατάξεις η δυνατότητα έμμεσης έκδοσης διατηρείται, παρέχεται όμως και η δυνατότητα άμεσης έκδοσης από το πιστωτικό ίδρυμα. Παράλληλα καθιερώνεται και στις δύο περιπτώσεις ο έλεγχος της εφαρμογής των σχετικών διατάξεων από την Τράπεζα της Ελλάδος με σκοπό την προστασία των Ομολογιούχων.

Με την καθιέρωση της εποπτείας αυτής καλύπτονται οι προϋποθέσεις του άρθρου 22, παρ. 4 της Οδηγίας 85/611/ΕΚ για τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, που περιέχει ορισμό των καλυμμένων ομολογιών. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η αγορά των καλυμμένων ομολογιών εκδόσεως άμεσα ή έμμεσα ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων από τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων άλλων κρατών-μελών.

Η Τράπεζα της Ελλάδος λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη δημιουργίας ειδικού νομοθετικού πλαισίου για την εποπτική αναγνώριση εκδόσεων ομολόγων που καλύπτονται με εξασφαλίσεις δημοσίευσε προς διαβούλευση, το Μάιο 2007, σχέδιο ΠΔ/ΤΕ με θέμα «Πλαίσιο εποπτείας καλυμμένων ομολόγων που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα (covered bonds)».

Το σχέδιο ΠΔ/ΤΕ αποτελείται από τρεις ενότητες: α) προϋποθέσεις για την εποπτική αναγνώριση εκδόσεων καλυμμένων ομολόγων, β) λοιποί όροι και γ) στάθμιση θέσεων σε καλυμμένα ομόλογα.

Στο κείμενο παρατηρήσεών της η ΕΕΤ σχολίασε, μεταξύ άλλων, το ζήτημα του ελάχιστου ύψους ιδίων κεφαλαίων (ευρώ 1 δισ.) που πρέπει να διαθέτουν τα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία προτίθεται να προχωρήσουν στην έκδοση καλυμμένων ομολογιών, καθώς επίσης και το θέμα του ελέγχου που πρέπει να πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της έκδοσης σχετικά με την καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων που προκύπτουν έναντι των επενδυτών και των εξασφαλιζομένων έναντι του καλύμματος δανειστών, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει την καθαρή παρούσα αξία του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του καλύμματος συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης των κινδύνων των στοιχείων αυτών.

Β. Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών

Κοινοτικό επίπεδο

Δημιουργία από το Ευρωσύστημα ενιαίας πλατφόρμας για το διακανονισμό συναλλαγών επί κινητών αξιών σε χρήμα Κεντρικής Τράπεζας – TARGET2 Securities

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη μετάβαση από την κατακερματισμένη και εθνικά προσανατολισμένη αγορά σε ενιαία συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού, στις 7 Ιουλίου 2006 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ανακοίνωσε ότι εξετάζει τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών διακανονισμού συναλλαγών επί κινητών αξιών στην ευρωζώνη σε χρήμα κεντρικής τράπεζας (TARGET2 Securities Project – T2S).

Η υιοθέτηση ενιαίου συστήματος διακανονισμού που θα το διαχειρίζεται το ευρωσύστημα θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη διαχείριση της ρευστότητας που αφορά τις συναλλαγές σε κινητές αξίες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, στην επίτευξη σημαντικών οικονομιών για τους συμμετέχοντες και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής αγοράς έναντι των άλλων διεθνών αγορών και κυρίως των ΗΠΑ (για τα βασικότερα λειτουργικά χαρακτηριστικά του T2S, βλ. ΔΕΕΤ α' τρίμηνο 2007, σελ. 111).

Η οργανωτική δομή του πρώτου σταδίου του έργου (project governance arrangements) περιλαμβάνει:

- τη Συμβουλευτική Επιτροπή (Advisory Group), η οποία αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ και είναι αρμόδια για την υλοποίηση των στόχων του πρώτου σταδίου, τη διαβούλευση με τους φορείς της αγοράς και την καθοδήγηση των Τεχνικών Επιτροπών. Μέλη της είναι εκπρόσωποι των εθνικών κεντρικών τραπεζών της ευρωζώνης, εκπρόσωποι των κεντρικών αποθετηρίων, εκπρόσωποι επιλεγμένων τραπεζών και ορισμένοι παρατηρητές, μεταξύ των οποίων και η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία,
- τις διάφορες Τεχνικές Επιτροπές (Technical Groups), η κάθε μια εκ των οποίων είναι αρμόδια για συγκεκριμένη παράμετρο του έργου. Η Ελλάδα εκπροσωπείται στο TG1 (Scope and Schedule), στο TG3 (Settlement Functionality), στο TG4 (Static Data) και στο TG5 (Interfaces),
- την Επιτροπή Συντονισμού (Coordination Group), η οποία είναι αρμόδια να επιλύει προβλήματα αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων Τεχνικών Επιτροπών, και
- τις Εθνικές Επιτροπές Χρηστών (National User Groups), στις οποίες θα συμμετέχουν οι εθνικοί εκπρόσωποι στο Advisory Group, καθώς επίσης και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς από την αγορά και θα συγκροτηθούν με πρωτοβουλία των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Κύριος σκοπός των εν λόγω επιτροπών είναι η διευκόλυνση της διάχυσης της πληροφόρησης στις εθνικές αγορές. Οι επιτροπές αυτές θα επιλαμβάνονται επίσης ερωτημάτων που θα τίθενται από το Advisory Group και τα Technical Groups και θα μπορούν να αποστέλλουν τυχόν αποφάσεις τους στο Advisory Group προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη στις σχετικές συζητήσεις.

Στο παρόν στάδιο έχει τεθεί σε διαβούλευση κείμενο αναφορικά με τις γενικές αρχές και μια δέσμη προτάσεων υψηλού επιπέδου σχετικά με λειτουργικά χαρακτηριστικά και το πεδίο εφαρμογής του T2S (T2S consultation paper: general principles and high-level proposals for the user requirements).

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ αποφάσισε τη σύσταση Ομάδας Εργασίας για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και συμμετοχή στις εξελίξεις που αφορούν το T2S, έχει δε ήδη ενεργοποιηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος η συγκρότηση της Εθνικής Επιτροπής Χρηστών.

Γ. Συστήματα Πληρωμών

Κοινοτικό επίπεδο

Έγκριση της Οδηγίας για τις Υπηρεσίες Πληρωμών στην Εσωτερική Αγορά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Στις 24 Απριλίου 2007 η Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκρινε την πρόταση Οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών. Το κείμενο της Οδηγίας έχει πλέον διαβιβαστεί στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τελική έγκριση και η Οδηγία αναμένεται να δημοσιευτεί εντός του Νοεμβρίου του τρέχοντος έτους. Στη συνέχεια, τα κράτη-μέλη θα κληθούν να ενσωματώσουν την Οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως την 1η Νοεμβρίου 2009.

Εξελίξεις στο νέο σύστημα πληρωμών TARGET2

Στις 12 Ιουνίου 2007 δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κείμενο Κατευθυντήριων Γραμμών σχετικά με το Διερωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο (TARGET2). Μετά την οριστικοποίησή του αναμένεται να δημοσιευτεί στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η υιοθέτηση του νέου συστήματος πληρωμών απαιτεί ειδικότερες προσαρμογές σε επίπεδο μηνύματος πληρωμών προκειμένου να διακρίνονται οι εγχώριες από τις διασυνοριακές πληρωμές. Λόγω του ότι στο TARGET2 προβλέπονται δύο κατηγορίες συμμετεχόντων, τα άμεσα και τα έμμεσα μέλη (περίπτωση στην οποία εντάσσονται και οι περιπτώσεις multi-addressee access, και addressable BICs) ανακύπτει το εξής ζήτημα: εγχώριες πληρωμές (έμμεσων μελών) μπορεί να πραγματοποιούνται μέσα από τράπεζες (άμεσα

μέλη) με εγκατάσταση σε άλλο κράτος-μέλος. Έτσι, η χρήση του BIC της αποστέλλουσας και παραλήπτριας τράπεζας στο μήνυμα SWIFT δεν επαρκεί για το χαρακτηρισμό μιας πληρωμής ως εγχώριας. Στις 23 Μαΐου 2007 η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία απέστειλε μετά από σχετική διαβούλευση με τα μέλη της το τελικό κείμενο κατευθυντήριων γραμμών για το χαρακτηρισμό μιας πληρωμής ως εγχώριας ή διασυνοριακής. Στόχος των κατευθυντήριων γραμμών είναι να διαμορφωθεί μια ενιαία προσέγγιση από όλες τις τράπεζες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν εθνικές ιδιαιτερότητες.

Στο τέλος Ιουνίου δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα η 4η Έκθεση Προόδου για το TARGET2. Σκοπός της 4ης Έκθεσης Προόδου είναι να ενημερώσει τους χρήστες του νέου συστήματος αναφορικά με τις τελικές αποφάσεις του ευρωσυστήματος για κάποια εκκρεμή θέματα, όπως, μεταξύ άλλων, η τιμολόγηση των επικουρικών συστημάτων, η ενοποίηση ρευστότητας, το πλαίσιο δοκιμών και η διαδικασία μετάπτωσης.

Η διαμόρφωση του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA) – Πρωτοβουλίες του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος στο πλαίσιο της αυτορρύθμισης

Η Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών¹ (EPC) ενέκρινε κατά τη συνεδρίασή της τον Ιούνιο του 2007 τα ακόλουθα ψηφίσματα, και συνοδευτικά αυτών κείμενα, που σχετίζονται με τα SEPA ηλεκτρονικά εργαλεία πληρωμών (κάρτες πληρωμών, ηλεκτρονικές μεταφορές πιστώσεων και ηλεκτρονικές άμεσες χρεώσεις):

- SEPA *Credit Transfers* Scheme Rulebook version 2.3 (εφαρμογή από τον Ιανουάριο του 2008),
- SEPA *Direct Debits* Scheme Rulebook version 2.3 (εφαρμογή το αργότερο μέχρι το Νοέμβριο του 2009),
- SEPA Countries and SEPA Transactions (οριοθέτηση του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του SEPA),
- Preventing Card Fraud in the New SEPA Environment, και
- SEPA Scheme Management Internal Rules.

¹ Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών (European Payments Council - EPC) είναι το σώμα λήψης αποφάσεων και συντονισμού του ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου σε σχέση με τις πληρωμές και αποτελείται από εκπροσώπους μεγάλων ευρωπαϊκών τραπεζών, εθνικών ενώσεων τραπεζών και τις τρεις ευρωπαϊκές τραπεζικές ομοσπονδίες (εμπορικών, αποταμιευτικών και συνεταιριστικών τραπεζών) που αντιπροσωπεύουν όλα τα ευρωπαϊκά πιστωτικά ιδρύματα. Στην ολομέλεια του EPC τη χώρα μας εκπροσωπεί η Ελληνική Ένωση Τραπεζών. Επίσης στην ολομέλεια συμμετέχει ως παρατηρητής εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ο άμεσος στόχος του EPC είναι να υποστηρίξει και να προωθήσει με αυτορρύθμιση τη δημιουργία του ενιαίου χώρου πληρωμών σε ευρώ. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://www.europeanpaymentscouncil.eu>

Πρακτική υλοποίηση του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ από τις εγκατεστημένες στη χώρα μας τράπεζες

Για την επίτευξη της έγκαιρης πρακτικής υλοποίησης του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ από τις εγκατεστημένες στη χώρα μας τράπεζες, η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ προχώρησε, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες δράσεις κατά τη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου του 2007:

- Απέστειλε ερωτηματολόγια προς όλες τις τράπεζες-μέλη της αναφορικά με το στάδιο προετοιμασίας τους για την υιοθέτηση του SEPA Credit Transfer Scheme του EPC από τον Ιανουάριο του 2008. Το ερωτηματολόγιο έχει σαν στόχο τη συγκέντρωση των πληροφοριών που θα επιτρέψουν στην ΕΕΤ να ενημερώνει επί μηνιαίας βάσεως το Program support office του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών σχετικά με το βαθμό προετοιμασίας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος για την υιοθέτηση του SEPA Credit Transfer Scheme. Το ερωτηματολόγιο θα αποσταλεί εντός του Ιουλίου και στα συνδεδεμένα μέλη και μη μέλη της ΕΕΤ (εμπορικές και συνεταιριστικές τράπεζες).
- Προετοίμασε, σε συνεργασία με τις τράπεζες και τη ΔΙΑΣ Α.Ε., το εγχειρίδιο με τίτλο “*SEPA Credit Transfers Migration Manual*”, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά κειμένων τα οποία θα αξιοποιηθούν για την υλοποίηση του SEPA Credit Transfer Scheme του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Το περιεχόμενο του εγχειριδίου και τα σχετικά υποστηρικτικά κείμενα θα επικαιροποιούνται κάθε φορά που αυτό θα κρίνεται απαραίτητο, λόγω εξελίξεων που θα λαμβάνουν χώρα σε πανευρωπαϊκό ή εθνικό επίπεδο.
- Απέστειλε στις τράπεζες-μέλη της κείμενα διαβούλευσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών σε σχέση με: (α) τη διαδικασία προσχώρησης των τραπεζών στο SEPA Credit Transfers Scheme του EPC, (β) την ηλεκτρονική πληρωμή αγορών και υπηρεσιών στο διαδίκτυο χωρίς τη χρήση Πιστωτικών Καρτών (SEPA Online Payments Solution), και (γ) την ηλεκτρονική παροχή εξουσιοδότησης για την πληρωμή αγαθών και υπηρεσιών (SEPA Direct Debit Electronic Mandate creation, validation and exchange solution).
- Παρουσίασε, σε περισσότερους από εκατό (100) εκπροσώπους τραπεζών, τις πανευρωπαϊκές εξελίξεις στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Ξενοδοχείο ΤΙΤΑΝΙΑ τον Ιούνιο του 2007.
- Ξεκίνησε, τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους, σεμινάριο ενημέρωσης για τον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε Ευρώ, στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος του ΕΤΙ. Στις πέντε τετράωρες διοργανώσεις που πραγματοποιήθηκαν μέχρι τον Ιούνιο του 2007 ενημερώθηκαν περισσότεροι από εκατό (100) εκπρόσωποι τραπεζών, επιχειρήσεων και φορέων όπως ο Τραπεζικός Μεσολαβητής και η ΔΙΑΣ. Το σεμινάριο ενημέρωσης θα συνεχιστεί από το Σεπτέμβριο του 2007.
- Συμμετείχε σε όλες τις συνεδριάσεις των ομάδων εργασίας και της Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών, ως εκπρόσωπος του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, ενημερώνοντας άμεσα τις τράπεζες-μέλη της.

Συστάσεις της Ομάδας Εμπειρογνομόνων για τους τραπεζικούς λογαριασμούς και την κινητικότητα των καταναλωτών

Η Ομάδα Εμπειρογνομόνων για τους τραπεζικούς λογαριασμούς και την κινητικότητα των καταναλωτών συστάθηκε το Μάιο του 2006 με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υπό την αιγίδα της οποίας λειτούργησε μέχρι και τα μέσα του 2007. Στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων συμμετείχαν ακαδημαϊκοί και εκπρόσωποι τραπεζών και ενώσεων καταναλωτών.

Σκοπός της εν λόγω Ομάδας ήταν η μελέτη του καθεστώτος που διέπει το άνοιγμα και κλείσιμο τραπεζικών λογαριασμών και της κινητικότητας των καταναλωτών και η υποβολή συστάσεων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αντιμετώπιση των εμποδίων που παρατηρούνται σχετικά. Η Ομάδα Εμπειρογνομόνων δημοσίευσε το τελικό κείμενο της Έκθεσής της στις 5 Ιουνίου 2007. Παράλληλα, άρχισε η διαδικασία διαβούλευσης για το εν λόγω κείμενο, η οποία θα διαρκέσει τρεις μήνες.

Η Έκθεση της Ομάδας Εμπειρογνομόνων περιλαμβάνει συνολικά 40 συστάσεις, το περιεχόμενο των οποίων αφορά δύο θεματικές:

1. τη δυνατότητα μεταφοράς ενός τραπεζικού λογαριασμού σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα (switching), και
2. τη δυνατότητα ανοίγματος τραπεζικού λογαριασμού σε διασυνοριακό επίπεδο (cross-border opening).

1. Δυνατότητα μεταφοράς ενός τραπεζικού λογαριασμού σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα

Αναφορικά με το θέμα αυτό, οι συστάσεις που περιλαμβάνονται στην Έκθεση επιχειρούν να δώσουν λύσεις, μεταξύ άλλων, σε τρία επιμέρους ζητήματα:

- την ασυμμετρία της πληροφόρησης μεταξύ πιστωτικού ιδρύματος και κατόχου τραπεζικού λογαριασμού και την έλλειψη διαφάνειας σε ό,τι αφορά την κοστολόγηση (υπό α)
- τον περιορισμό των εμποδίων διοικητικής φύσεως που προκύπτουν κατά τη μεταφορά τρεχούμενου λογαριασμού από ένα πιστωτικό ίδρυμα σε άλλο (υπό β), και
- τα έξοδα κατά το κλείσιμο ενός τραπεζικού λογαριασμού (υπό γ).

(α) Ασυμμετρία πληροφόρησης μεταξύ πιστωτικού ιδρύματος και κατόχου τραπεζικού λογαριασμού και έλλειψη διαφάνειας σε ό,τι αφορά την κοστολόγηση

Η έκθεση περιέχει για το ζήτημα αυτό εννέα (9) συστάσεις, με κύριο στόχο όλων τη μείωση της ασυμμετρίας στην πληροφόρηση και την ενίσχυση της διαφάνειας σε ό,τι αφορά την κοστολόγηση. Ειδικότερα, προτείνεται καταρχήν να διεξαχθεί πανευρωπαϊκή έρευνα με αντικείμενο τον προσδιορισμό των κριτηρίων επιλογής του είδους των τραπεζικών λογαριασμών που τηρούν οι καταναλωτές, ενώ σε ένα δεύτερο επίπεδο, προτείνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- διενέργεια εκπαιδευτικών προγραμμάτων χρηματοπιστωτικής εκπαίδευσης,
- αναθεώρηση των απαιτήσεων που ισχύουν με βάση το υφιστάμενο καθεστώς για την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές, και
- παροχή πληροφόρησης στους καταναλωτές αναφορικά με τυχόν αλλαγές στις χρεώσεις.

Επίσης, προτείνεται αφενός μεν να συνταχθεί σε εθνικό επίπεδο των κρατών-μελών λεξικό, το οποίο θα περιέχει τους σχετικούς με τη λιανική τραπεζική όρους και αφετέρου να δημιουργηθεί βάση δεδομένων, φιλική προς τον καταναλωτή, με συγκριτικά στοιχεία για τις τιμές των προϊόντων και των υπηρεσιών ανά κράτος-μέλος. Αναφορικά με τη δημιουργία βάσης δεδομένων προτείνεται να εκδοθεί Οδηγία, με την οποία θα κατοχυρώνεται το νομικό καθεστώς αυτής. Τέλος, προτείνεται η δημιουργία ευρωπαϊκής πύλης στο διαδίκτυο, η οποία θα παραπέμπει σε συνδέσμους εθνικών βάσεων δεδομένων με συγκριτικά στοιχεία και χρήσιμες πληροφορίες.

(β) Περιορισμός των εμποδίων διοικητικής φύσεως που προκύπτουν κατά τη μεταφορά τρεχούμενου λογαριασμού από ένα πιστωτικό ίδρυμα σε άλλο

Για τον περιορισμό των εμποδίων διοικητικής φύσεως που προκύπτουν κατά τη μεταφορά τρεχούμενου λογαριασμού από ένα πιστωτικό ίδρυμα σε άλλο περιέχονται στην Έκθεση δέκα (10) συστάσεις.

Καταρχήν, προτείνεται η σύνταξη κωδίκων σε εθνικό επίπεδο, μέσω των οποίων θα αναλύεται η διαδικασία μεταφοράς ενός τραπεζικού λογαριασμού, καθώς επίσης και η υιοθέτηση ευρωπαϊκού κώδικα που θα καταλαμβάνει τις περιπτώσεις διασυνοριακής μεταφοράς τραπεζικού λογαριασμού. Προτείνεται επίσης να παρέχονται υπηρεσίες μεταφοράς τρεχούμενων λογαριασμών και λογαριασμών καταθέσεων ταμειωτηρίου σε όλα τα κράτη-μέλη. Σύμφωνα με την Έκθεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών θα μπορούσε να αναλάβει την πρωτοβουλία να εξετάσει τη δυνατότητα επέκτασης των κριτηρίων που ισχύουν για τα προϊόντα του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών (π.χ. μηνύματα – R-messages), προκειμένου να διευκολυνθεί η κινητικότητα των καταναλωτών. Προτείνεται ακόμη, στις περιπτώσεις απευθείας χρεώσεων λογαριασμών να μεταφέρουν οι τράπεζες, εντός προκαθορισμένου χρονικού διαστήματος, σε μηχανογραφημένα αρχεία οποιαδήποτε αλλαγή γνωστοποιείται σε αυτές είτε από τον καταναλωτή είτε από άλλη τράπεζα. Η τελευταία σύσταση αφορά το σχεδιασμό ενός συστήματος μεταφοράς τραπεζικού λογαριασμού σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Ένα πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση θα ήταν η δημιουργία ενός εθνικού συστήματος μεταφοράς τραπεζικού λογαριασμού κατά τα πρότυπα του σουηδικού μοντέλου “Bankgiro”.

(γ) Έξοδα κατά το κλείσιμο ενός τραπεζικού λογαριασμού

Αναφορικά με τα έξοδα κατά το κλείσιμο ενός τραπεζικού λογαριασμού, διατυπώθηκαν τρεις (3) συστάσεις:

- να παρέχεται σαφής κατάλογος των εξόδων που υποχρεούται να καταβάλει ο καταναλωτής κατά το κλείσιμο ενός τραπεζικού λογαριασμού,
- να απαγορευτεί η χρέωση εξόδων για το κλείσιμο λογαριασμού καταθέσεων ταμιευτηρίου, και
- να καταργηθούν τα έξοδα κλεισίματος λογαριασμών για τους καταναλωτές που επιθυμούν να κλείσουν τρεχούμενο λογαριασμό οποιαδήποτε χρονική στιγμή, ακόμα και σε χρονικό διάστημα μικρότερο των δώδεκα μηνών.

2. Δυνατότητα ανοίγματος τραπεζικού λογαριασμού σε διασυνοριακό επίπεδο (cross-border opening)

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο θέμα, δηλαδή τη δυνατότητα ανοίγματος τραπεζικού λογαριασμού σε διασυνοριακό επίπεδο, οι συστάσεις που περιέχονται στην Έκθεση αφορούν ιδίως τα ακόλουθα:

- τα εμπόδια νομικής και ρυθμιστικής φύσεως (υπό α),
- τα εμπόδια στην παροχή πληροφόρησης (υπό β), και
- τη δυνατότητα ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών (υπό γ).

(α) Εμπόδια νομικής και ρυθμιστικής φύσεως

Αναφορικά με τα εμπόδια νομικής και ρυθμιστικής φύσεως που μπορεί να προκύψουν κατά τη διαδικασία ανοίγματος λογαριασμού σε άλλο κράτος-μέλος, περιέχονται δύο (2) συστάσεις που αφορούν το ρόλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συστήνεται ειδικότερα να αξιολογηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- η επίδραση που έχουν οι κανόνες αναφορικά με το ζέπλυμα βρώμικου χρήματος στην κινητικότητα των καταναλωτών, καθώς και
- η επίδραση των διαφορετικών προϋποθέσεων νομικής και ρυθμιστικής φύσεως, που απαιτούνται για το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Εμπόδια στην παροχή πληροφόρησης

Αναφορικά με τα εμπόδια στην παροχή πληροφόρησης και την αβεβαιότητα που επικρατεί στις συναλλαγές, προτείνονται τα ακόλουθα:

- οι ιστοσελίδες των τραπεζών να διατίθενται σε περισσότερες από μία γλώσσες,
- να δημιουργηθεί ένας μοναδικός τύπος κινητικότητας,
- να απαγορευτούν οι προϋποθέσεις διοικητικής φύσεως για το άνοιγμα λογαριασμού, οι οποίες θα μπορούσαν να θεωρηθούν βάσει του ευρωπαϊκού δικαίου ως μια μορφή έμμεσης ή άμεσης διακριτικής μεταχείρισης,

- να παρέχεται η δυνατότητα σε όλες τις ευρωπαϊκές τράπεζες, ανεξαιρέτως, να έχουν πρόσβαση σε καταλόγους, όπου θα αναφέρονται πληροφοριακά στοιχεία για το δανειολήπτη όπως π.χ. ιστορικά στοιχεία,
- να εξεταστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με κάθε λεπτομέρεια η δυνατότητα ανοίγματος τραπεζικού λογαριασμού με τη χρήση ηλεκτρονικής υπογραφής, και
- να διερευνηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές κατά πόσο ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου μπορεί να αποτελέσει άμεσο συνδετικό στοιχείο με τον τόπο κατοικίας του καταναλωτή.

(γ) Δυνατότητα ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών

Αναφορικά με τις αποφάσεις που λαμβάνονται από τις τράπεζες ως προς την παροχή δυνατότητας σε όλους τους καταναλωτές να ανοίγουν και να τηρούν τραπεζικό λογαριασμό, περιέχονται στην Έκθεση τρεις (3) συστάσεις:

- να παρέχεται η κατάλληλη πληροφόρηση στους καταναλωτές σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τις τράπεζες που παρέχουν τη δυνατότητα σε καταναλωτές από άλλα κράτη-μέλη να ανοίγουν τραπεζικούς λογαριασμούς σε αυτές,
- να διεξαχθεί έρευνα για τους λόγους που μια τράπεζα αρνείται το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού σε καταναλωτή από άλλο κράτος-μέλος, και
- να κατοχυρωθεί νομικά το δικαίωμα κάθε καταναλωτή, είτε αυτός είναι πολίτης του κράτους-μέλους, όπου θέλει να ανοίξει το λογαριασμό είτε όχι, να τηρεί ένα βασικό τραπεζικό λογαριασμό (basic bank account) στο κράτος αυτό. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτού του τραπεζικού λογαριασμού θα καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο. Οι εκπρόσωποι των τραπεζών άφησαν ανοικτό το ενδεχόμενο παροχής μιας τέτοιας υπηρεσίας, η οποία όμως θα παρέχεται με την ανάλογη επιβάρυνση.

Πράσινη Βίβλος για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες λιανικής στην ενιαία αγορά

Στις αρχές Μαΐου 2007 εκδόθηκε Πράσινη Βίβλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες λιανικής στην Ενιαία Αγορά (COM (2007) 226 τελικό). Με το εν λόγω κείμενο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσιάζει την πολιτική της στον εν λόγω τομέα και τις πρωτοβουλίες που, κατά την εκτίμησή της, πρέπει να αναληφθούν προκειμένου οι αποδέκτες των υπηρεσιών αυτών να επωφεληθούν ακόμη περισσότερο στο πλαίσιο της ενοποιημένης αγοράς και αναζητά τις απόψεις των φορέων της αγοράς επί των κατευθύνσεων που προτείνει. Η διαβούλευση επί της Πράσινης Βίβλου θα διαρκέσει μέχρι τις 16 Ιουλίου 2007.

Στη συνέχεια, στις 19 Σεπτεμβρίου 2007 πρόκειται να διοργανωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημόσια ακρόαση, προκειμένου να αποτυπωθούν τα συμπεράσματα από τη διαβούλευση. Τα αποτελέσματα της

διαβούλευσης, που θα αφορούν πιθανότατα τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση και την ενίσχυση λειτουργίας των αγορών λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, πρόκειται να συμπεριληφθούν στην τελική έκθεση της Επιτροπής, η οποία έχει προγραμματιστεί να δημοσιευτεί το φθινόπωρο του 2007.

Στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών λιανικής περιλαμβάνονται σύμφωνα με την Επιτροπή υπηρεσίες όπως οι τρεχούμενοι λογαριασμοί και οι λογαριασμοί αποταμιευτηρίου, οι πληρωμές, τα καταναλωτικά και ενυπόθηκα δάνεια, οι επενδυτικές υπηρεσίες και τα ασφαλιστικά προϊόντα εφόσον παρέχονται προς ιδιώτες.

Σε ό,τι αφορά τις ήδη αναληφθείσες και δρομολογούμενες πρωτοβουλίες στον τομέα αυτό, στην Πράσινη Βίβλο επισημαίνεται ότι η Επιτροπή θα επιδιώξει τα ακόλουθα:

- άρση των εμποδίων που εντοπίζονται στον ανταγωνισμό και επισημαίνονται στη σχετική μελέτη που εκπονήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού,
- λήψη μέτρων με γνώμονα την ενίσχυση της κινητικότητας των καταναλωτών ιδίως σε ό,τι αφορά τους τραπεζικούς λογαριασμούς, σε συνέχεια των συστάσεων που πρόκειται να εκδοθούν το Μάιο 2007 από την αρμόδια για το θέμα Ομάδα Εμπειρογνομόνων,
- έκδοση Λευκής Βίβλου για την ενυπόθηκη πίστη με γνώμονα τη λήψη μέτρων για τη διευκόλυνση της ολοκλήρωσης της αγοράς στον τομέα αυτό (ζητήματα που πρόκειται να εξεταστούν στη Λευκή Βίβλο είναι, μεταξύ άλλων, οι απαιτήσεις πληροφόρησης, το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής, το ΣΕΠΕ, η παροχή συμβουλών και η εκτίμηση ακινήτων),
- σε συνέχεια της Λευκής Βίβλου που πρόκειται να εκδοθεί για την ενυπόθηκη πίστη, εξέταση της τυχόν ανάγκης λήψης μέτρων αναφορικά με την προσβασιμότητα και μεταφορά δεδομένων που αφορούν τη χορήγηση πιστώσεων,
- επανεξέταση της σκοπιμότητας δημιουργίας απλοποιημένων και τυποποιημένων προϊόντων που θα παρέχονται πανευρωπαϊκά με τους ίδιους όρους,
- υιοθέτηση της πρότασης Οδηγίας για την παροχή πιστώσεων σε καταναλωτές,
- επαναθεώρηση της Οδηγίας 2002/65/EK για την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και της Οδηγίας 2002/92/EK για την ασφαλιστική διαμεσολάβηση,
- επανεξέταση του καθεστώτος που ισχύει στα κράτη-μέλη για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, και
- εκπόνηση μελετών για την ενίσχυση της καταναλωτικής παιδείας, το καθεστώς που ισχύει αναφορικά με την παρεχόμενη στους καταναλωτές πληροφόρηση ανά επιμέρους τομέα υπηρεσιών και τους μεσίτες πιστώσεων.

Ε. Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Διεθνές επίπεδο

Συνεδρίαση της Ολομέλειας της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης

Στο τέλος Ιουνίου συνεδρίασε στο Παρίσι η Ολομέλεια της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, γνωστή ως FATF (Financial Action Task Force). Σύμφωνα με το σχετικό δελτίο τύπου που δημοσιεύτηκε στις 29 Ιουνίου² τα βασικά θέματα που απασχόλησαν την Ολομέλεια αφορούσαν τα εξής:

- την αποδοχή της Κίνας ως μέλους της FATF. Πλέον, τα μέλη της FATF έχουν ανέλθει σε 34, μεταξύ των οποίων και η χώρα μας, ενώ η Ινδία και η Κορέα παραμένουν στο καθεστώς του παρατηρητή,
- την έγκριση κειμένου κατευθυντήριων γραμμών προς τον ιδιωτικό τομέα και τις κυβερνήσεις για την αποτελεσματική καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας με βάση τον κίνδυνο (Risk Based Approach),
- την έγκριση των εκθέσεων αξιολόγησης της Ελλάδας, της Κίνας και της Μεγάλης Βρετανίας αναφορικά με την τήρηση εκ μέρους τους των 40 Συστάσεων και των 9 Ειδικών Συστάσεων της FATF. Σχετικές περιλήψεις των εκθέσεων αξιολόγησης έχουν ήδη δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα της FATF,³ ενώ τα τελικά κείμενα αξιολόγησης αναμένεται να δημοσιευτούν έως το τέλος Ιουλίου,
- τη δημοσίευση δύο μελετών σχετικά με: (α) την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες μέσω της αγοράς ακινήτων (real estate), και (β) μέσω της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών ουσιών, με επικέντρωση στη γεωγραφική περιοχή της Κεντρικής Ασίας, και
- την έγκριση κειμένου κατευθυντήριων γραμμών για την ομοιόμορφη εφαρμογή περιοριστικών μέτρων που επιβάλλονται από ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για την πρόληψη της χρηματοδότησης δραστηριοτήτων διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής⁴.

² <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/13/31/38877832.pdf>

³ <http://www.fatf-gafi.org>

⁴ <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/28/62/38902632.pdf>

Τροποποίηση του παραρτήματος 4 της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006

Με την υπ' αριθμ. 242/6/4.5.2007 απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος τροποποιήθηκε το Παράρτημα 4 της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, με το οποίο εξειδικεύονται οι βασικές αρχές και τα κριτήρια αξιολόγησης της οργανωτικής δομής του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας⁵ στα ακόλουθα σημεία:

(α) Προστέθηκε νέο εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 1.3 του Παραρτήματος 4 της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, σύμφωνα με το οποίο: *«Η πιστοποίηση και επαλήθευση των στοιχείων των πελατών δύναται να πραγματοποιείται και από άλλες, πλην των ανωτέρω, αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές, για τις οποίες το εποπτευόμενο ίδρυμα (Ε.Ι.) μπορεί να τεκμηριώσει: ότι τα τηρούμενα σε αυτές στοιχεία είναι δύσκολο να παραποιηθούν ή να αποκτηθούν με Τροποποίηση του παραρτήματος 4 της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 παράνομο τρόπο από τον πελάτη.»*

(β) Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2.4.4. αντικαταστάθηκε ως εξής: *«Για τον εντοπισμό του πραγματικού δικαιούχου απαιτείται: (i) είτε η δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας με την προσκόμιση επικυρωμένων αντιγράφων πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων, (ii) είτε η πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητάς τους από το αρμόδιο για τη χρηματοδότηση στέλεχος του Ε.Ι., κατόπιν έγκρισης ανώτερου διευθυντικού στελέχους, βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή. Στην τελευταία περίπτωση τα Ε.Ι. οφείλουν να τηρούν φάκελο της υπεράκτιας εταιρείας, όπου θα φυλάσσονται όλα τα σχετικά έγγραφα, τα οποία θα πρέπει να είναι επικαιροποιημένα και να τίθενται στη διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.»*

(γ) Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2.4.7. αντικαταστάθηκε ως εξής: *«Οι ίδιες απαιτήσεις που καθορίζονται πιο πάνω σε σχέση με φυσικά πρόσωπα, εφαρμόζονται για εταιρείες ή οργανισμούς που ζητούν το άνοιγμα λογαριασμού μέσω του ταχυδρομείου ή του διαδικτύου. Τα Ε.Ι., για να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους που συνεπάγεται η δημιουργία μιας τέτοιας επιχειρηματικής σχέσης, πρέπει να εφαρμόζουν **πρόσθετα μέτρα** προσδιορισμού της ταυτότητας, όπως ενδεικτικά τα ακόλουθα:*

- να λαμβάνουν επιβεβαιωτική πιστοποίηση από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό που λειτουργεί σε χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Financial Action Task Force (FATF),

⁵ Απόφαση ΕΤΠΘ 231/4/13.10.2006, ΦΕΚ Β 1626.

- να ζητούν η πρώτη πληρωμή, στο πλαίσιο της επιχειρηματικής σχέσης ή των μεμονωμένων συναλλαγών, να πραγματοποιηθεί μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί σε χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Financial Action Task Force (FATF),
- να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή σύναψης επιχειρηματικής σχέσης με εταιρείες για τις οποίες υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι εμπλέκονται σε εγκληματικές δραστηριότητες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.»

Μέχρι το τέλος Ιουνίου η 242/6/4.5.2007 απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος δεν είχε δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Φυλλάδιο οδηγιών προς τους πολίτες σε περίπτωση κλοπής ή απώλειας αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου

Λόγω της αύξησης των εγκληματικών ενεργειών που αφορούν την έκδοση δανείων και καρτών με τη χρήση πλαστών πιστοποιητικών, η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ σε συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία και την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. εκπόνησε ενημερωτικό υλικό (φυλλάδιο και αφίσσα⁶) αναφορικά με τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνουν οι πολίτες σε περίπτωση απώλειας ή κλοπής της ταυτότητας ή του διαβατηρίου τους.

⁶ Το ενημερωτικό φυλλάδιο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών <http://www.hba.gr/Index.asp?Menu=5&smap=5-6enimerotika.asp>